

Більшу частину цих витрат становлять витрати на проживання, тому у парамаятникових мігрантів, які їдуть працювати у сусідні країни, частка заощаджених коштів дещо більша. В цілому, частка коштів, яка витрачається за кордоном, залежить передусім від вартості життя в країні перебування, а також від характеру міграції до неї. Так, 91,6% трудових мігрантів у Білорусі витрачає до 10% заробітку, а у Польщі - 43,6% мігрантів.

Нажаль, трудова міграція є вимушеним стилем життя і навіть після повернення в Україну, трудові мігранти рідко планують застосувати нові навички і вміння на батьківщині, відкривати власний бізнес чи шукати постійну роботу, а планують подальші поїздки на роботу за кордон. Причому, варто наголосити, що чим більш довготриваліші і на більшу відстань від постійного місця проживання є поїздки на роботу, тим більше зменшується прив'язаність до батьківщини і бажання налагоджувати побут. Це підтверджується результатами опитування щодо причин повернення мігрантів в Україну: більшість опитаних зазначили що основою причиною є втрата роботи, завершення терміну дії трудової угоди, дозволу на роботу, або сезонний характер роботи (63,2%), у той час, коли працевлаштування в Україні та бажання повернутися до України, - лише 8,9% та 6,1%, відповідно. Більшість мігрантів повертаються із країн-сусідів - Росії (51,1%) та Польщі (16,3%) [2]. У зв'язку з цим державні та регіональні органи влади повинні розробити ефективний механізм підтримки працездатного населення, задля забезпечення економічного розвитку регіону та держави.

Використана література:

1. Лапшина І.А. Теоретичні моделі переміщення трудових ресурсів між країнами // Міграційні явища та процеси: поняття, методи, факти: довідник / В.С. Кравців, У.Я. Садова та ін.; НАН України. Інститут регіональних досліджень; [редкол.: В.С. Кравців, У.Я. Садова (наук.ред.)]. - Львів, 2009. - 228 с.
2. Міграційний профіль [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://rv.dmsu.gov.ua/yevropeiska-interhratsiia/mihratsiinyi-profil>.
3. Нестерова А. Ретроспективний взгляд на теории международной миграции рабочей силы [Електронний ресурс] / А. Нестерова // Журнал Международного права и международных отношений. - 2010. - N1. - Режим доступу: <http://evolutio.info/content/view/1671/232>.
4. Пітюлич М.І. Новітні тенденції розвитку міжнародної трудової міграції та їх наслідки для України // Науковий вісник Мукачівського державного університету. Сер.: Економіка, N 1. - 2014. - С. 96-100.

Теоретичні підходи до визначення міжрегіонального співробітництва

Попова І.А., к.е.н., доцент кафедри менеджменту і адміністрування
Національного фармацевтичного університету
ira_porova_dik@ukr.net

Захаров С.О., студент 2 курсу спеціальності «Адміністративний менеджмент»
Національного фармацевтичного університету

Одним з пріоритетних напрямів державної політики багатьох країн - є забезпечення сталого регіонального розвитку. Загальні підходи щодо його досягнення в Україні та країнах Європи майже однакові. Це стосується таких питань, як подолання регіональних диспропорцій, застосування окремих норм та принципів тощо. Однак, однією з найважливіших форм регіонального розвитку, в сучасних умовах, є міжрегіональне та транскордонне співробітництво, яке має велике значення як для регіонів так й для країни в цілому.

Дослідженню питань міжрегіонального співробітництва присвячені праці таких видатних вчених, як О. Бабінової, Є.Кіш, С. Максименка, Н. Мікули, Л. Прокопенко, І. Сторонянської, І. Студенкова та ін. Проблемам транскордонного співробітництва значно приділено увагу в працях П. Беленького, М. Долішнього, М. Козоріз, Н. Мікули, В. Реутова, Н. Ротар, І. Студенкова, Т. Терещенко тощо. Значна кількість науковців стверджує, що поняття міжрегіонального співробітництва значно ширше ніж транскордонне, тобто міжрегіональне співробітництво включає транскордонне, а також може поширюватися й на не прикордонні регіони. Однак незважаючи на значний вклад вчених щодо визначення сутності міжрегіонального та транскордонного співробітництва слід зазначити що існують розбіжності як в науковій літературі, так і в нормативно-правових документах. У зв'язку з цим, метою дослідження є уточнення та обґрунтування понять «міжрегіональне співробітництво», «транскордонне співробітництво».

Розглядаючи сутність поняття «міжрегіональне співробітництво», слід зазначити, що можна виділити чотири підходи щодо його визначення:

- прихильники першого підходу, під міжрегіональним співробітництвом розуміють співпрацю регіонів різних держав (партнерські зв'язки), що не є безпосередніми сусідами, але мають спільні інтереси на двосторонньому рівні [1];

- прихильники другого підходу розуміють будь-яку взаємоузгоджену діяльність, спрямовану на встановлення відносин між територіальними общинами або владами двох або більше договірних сторін, крім відносин транскордонного співробітництва між сусідніми владами, включаючи укладання з територіальними общинами або владами інших держав угод про співробітництво [2]. При визначенні сутності даного поняття науковці виділяють суб'єктів міжрегіонального співробітництва;

- під міжрегіональним співробітництвом прихильники третього підходу розуміють узгоджені дії як усередині держави так і за її межами органів державної влади, органів влади адміністративно-територіальних одиниць, органів місцевого самоврядування, юридичних осіб, громадських організацій, здійснювані в рамках чинного законодавства держав-учасників, направлені на зміцнення усесторонніх відносин суміжних держав у вирішенні питань стійкого розвитку регіонів, підвищення добробуту населення, забезпечення безпеки життя громадян, охорони навколишнього середовища і взаємодопомоги в надзвичайних ситуаціях, зміцнення дружби і добросусідства держав-учасників [3; 4] при визначенні даного поняття автори чітко визначають напрями щодо реалізації міжрегіонального співробітництва, а також розширюють склад суб'єктів даних відносин;

- автори наступного підходу під міжрегіональним співробітництвом розуміють систему економічних відносин та інтересів на регіональному рівні, що формуються і розвиваються у процесі функціонування регіональних господарських систем та зумовлені територіальним поділом праці, наявністю конкурентних переваг та природно-ресурсними і геополітичними умовами [5]. Тобто автор при визначенні не визначає суб'єктів даних відносин, а також не визначає де вони повинні відбуватися.

Узагальнюючи визначення щодо сутності міжрегіонального співробітництва слід зазначити, що це взаємоузгоджена діяльність як усередині держави так і за її межами органів державної влади, органів влади адміністративно-територіальних одиниць, органів місцевого самоврядування, юридичних осіб, громадських організацій, яка здійснюється на підставі чинного законодавства з метою вирішення спільних економічних, соціальних, культурних, екологічних та інших питань.

Як довели результати дослідження транскордонне співробітництво на відміну від міжрегіонального стосується лише прикордонних регіонів. В законі України «Про транскордонне співробітництво» визначено, що транскордонне співробітництво – це спільні дії, спрямовані на встановлення і поглиблення економічних, соціальних, науково-технічних, екологічних, культурних та інших відносин між територіальними громадами, їх представницькими органами, місцевими органами виконавчої влади України та територіальними громадами, відповідними органами влади інших держав у межах компетенції, визначеної їх національним законодавством» [6]. Але в даному законі не зазначено, що ця діяльність повинна відбуватися на прикордонних регіонах, тому виходячи з цього можна стверджувати, що транскордонне та міжрегіональне співробітництво ототожнюється в рамках цього нормативно-правового акту. Також в даному законі визначено суб'єкти (територіальні громадами, їх представницькі органами, місцеві органами виконавчої влади України та інших держав) та учасники транскордонного співробітництва (юридичні та фізичні особи, громадські організації, що беруть участь у транскордонному співробітництві). Однак, на нашу думку, необхідно до переліку суб'єктів додати й учасників, оскільки саме вони спроможні забезпечити економічний та соціальний розвиток в регіонах на підставі угод про транскордонне співробітництво.

Деякі автори також наголошують на існуванні розбіжностей між транскордонним та міжрегіональним співробітництвом. Вони зазначають, що «роль міжрегіонального співробітництва визначається здатністю до активізації та ефективного використання існуючого потенціалу регіонів, а роль транскордонного співробітництва визначається, окрім того, ще й здатністю об'єднання потенційних можливостей для вирішення спільних проблем та завдань просторового розвитку в транскордонному регіоні» [7].

Отже, враховуючи вищенаведені визначення слід зазначити, що під транскордонним співробітництвом слід розуміти взаємоузгоджену діяльність органів влади, фізичних та юридичних осіб двох або більше прикордонних регіонів, спрямовану на спільне вирішення питань економічного, соціального культурного,

екологічного розвитку даних територій. А під міжрегіональним співробітництвом - взаємоузгоджену діяльність як усередині держави так і за її межами органів державної влади, органів влади адміністративно-територіальних одиниць, органів місцевого самоврядування, юридичних осіб, громадських організацій, яка здійснюється на підставі чинного законодавства з метою вирішення спільних економічних, соціальних, культурних, екологічних та інших питань.

Використана література

1. Прокопенко, Л.Л. Розвиток регіонального співробітництва України в контексті європейської інтеграції: монографія / Л.Л. Прокопенко, О.М. Рудік, І.Д. Шумляєва; за заг. ред. Л.Л. Прокопенка. – Д.: ДРІДУ НАДУ, 2008. – 132 с.
2. Регіональна політика в країнах Європи: Уроки для України/ С. Максименко, Є Кіш та ін.; за ред.. С. Максименка/ Центр Ін-ту Схід-Захід. – К.:Логос, 2000. – 171с., с. 126
3. Бабінова О. Міжрегіональне співробітництво: зміст, форми, роль та проблеми реалізації в Україні / О. Бабінова // Державне управління та місцеве самоврядування. – 2011. – Вип. 4 (11).
4. Модельний закон щодо міжрегіонального співробітництва від 31.10.2007 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/997_144
5. Сторонянська І. Міжрегіональні інтеграційні процеси в Україні: тенденції та перспективи розвитку / І. Сторонянська. – Львів: ІРД НАН України, 2009. – 392 с.
6. Про транскордонне співробітництво [Електронний ресурс] : Закон України № 1861-IV від 24.06.2004 р. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1861-15>
7. Державна регіональна політика України: особливості та стратегічні пріоритети: монографія/ З.С. Варналій, В.Є. Воротін, В.С. Куйбіда [та ін.]; за аг. Ред.. З.С. Варналія. – К.:НІСД, 2007. – 768с.

Державна кадрова політика в Україні

Попова І.А., к.е.н., доцент кафедри менеджменту і адміністрування
Національного фармацевтичного університету
ira_porova_dik@ukr.net

Князева В.Ю., студентка 2 курсу спеціальності «Менеджмент організацій»
Національного фармацевтичного університету
knyazeva_vika@mail.ua

Сучасний стан економіки країни характеризується відсутністю зв'язків між людським потенціалом держави та її потребами. Існуюча модель розвитку людського потенціалу в Україні не забезпечує необхідних кількісних та якісних характеристик трудових ресурсів. Так, функції держави у розвитку трудового потенціалу України є незадовільними, що обумовлено старінням, зростанням бідності населення, міграцією кваліфікованої робочої сили за кордон,